

**ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ
Γ' ΤΑΞΗΣ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ
ΛΥΚΕΙΟΥ
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (30/05/2025)**

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΘΕΜΑ Α

A1. Η νευροεπιστήμονας Δρ. Μπάρμπαρα Πομιεχόφσκα διερευνά την προέλευση της ανθρώπινης δημιουργικότητας. Ειδικότερα αναφέρει ότι προϋπόθεση για την οξύνοια και την επινοητικότητα είναι η συνδυαστική σκέψη, ενώ επισημαίνει ότι είναι άγνωστη η ηλικία και ο τρόπος ανάπτυξής τους. Η μελέτη της έδειξε πως αφετηρία της δημιουργικότητας είναι η βρεφική ηλικία, γι' αυτό απαιτείται μελέτη όλων των παραγόντων που εμποδίζουν την εξέλιξη των δημιουργικών δεξιοτήτων ενός βρέφους, όπως η ανέχεια, το ανεπαρκές φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον, η περιορισμένη μόρφωση των γονιών και κακή διατροφή.

ΘΕΜΑ Β

B1.

- 1) Σωστό
- 2) Σωστό
- 3) Λάθος
- 4) Λάθος
- 5) Σωστό

B2. Στοιχεία που επιβεβαιώνουν ότι το κείμενο 1 αποτελεί δείγμα επιστημονικού λόγου :

- Ειδικό λεξιλόγιο – ορολογία της επιστήμης : «δημιουργικότητα», «δημιουργικό νου», «δημιουργικής παραγωγής», «πολυαισθητηριακές εμπειρίες μάθησης».

Στόχος → να αποδώσει τους όρους της δημιουργικότητας των ανθρώπων και τους τρόπους επίτευξής τους.

- Αναφορική – κυριολεκτική χρήση της γλώσσας
- γ' πρόσωπο

« παρέχει τη δυνατότητα»

«η αξία της δημιουργικότητας είναι αδιαμφισβήτητη»

«η συμμετοχή των παιδιών ενισχύει τη σκέψη»

Στόχος → να πληροφορήσει τον δέκτη

→ να πείσει για την αξία της δημιουργικότητας

→ παρουσιάζει μια αντικειμενικά αποδεκτή σκέψη

→ απευθύνεται στη λογική του δέκτη

Με αυτές τις γλωσσικές επιλογές το κείμενο αποκτά αξιοπιστία και εγκυρότητα.

B3.

α) Επικοινωνιακό αποτέλεσμα του τίτλου του κειμένου 2

« Η δημιουργικότητα αρχίζει από την κούνια»

- Προσελκύει το ενδιαφέρον με τη μεταφορική – συνυποδηλωτική χρήση του λόγου «η δημιουργικότητα αρχίζει από την κούνια» προκαλώντας συναισθήματα στον δέκτη για την καθοριστική σημασία της βρεφικής ηλικίας για τη δημιουργική διάθεση του ατόμου.
- Προσδίδει αμεσότητα με τη χρήση της ενεργητικής σύνταξης «αρχίζει», καθώς ο ενεστώτας δηλώνει τη διάρκεια και τη διαχρονικότητα της ρηματικής ενέργειας. Η οριστική έγκλιση του ρήματος δηλώνει το βέβαιο, το πραγματικό.
- Προβληματίζει τον δέκτη και θέτει σε εγρήγορση τον νου του για την αρχή της δημιουργικότητας ενός ανθρώπου.

β) Θα πρέπει, επομένως, να μελετηθούν οι συνθήκες εκείνες από τις οποίες επηρεάζεται αρνητικά η ανάπτυξη των δημιουργικών γνωστικών ικανοτήτων του βρέφους.

Το ύφος της περιόδου από οικείο και άμεσο (ενεργητική σύνταξη) καθίσταται, με τη μετατροπή σε παθητική σύνταξη, πιο επίσημο, τυπικό σοβαρό, ενώ τονίζονται οι ενέργειες, τα ρήματα («να μελετηθούν», «επηρεάζεται»)

Γ.

Γ1. Ο ήρωας του κειμένου 3 βιώνει εργασιακή αλλοτρίωση δηλαδή συναισθηματική αποξένωση από την εργασία του. Αυτή είναι και η αιτία του προβληματισμού του. Κυριεύεται από αρνητικά συναισθήματα αγανάκτησης και απελπισίας όταν βρίσκεται στον εργασιακό του χώρο τα οποία εξωτερικεύει μέσω εσωτερικού μονολόγου («Σκέφτομαι μήπως πρέπει να αλλάξω επάγγελμα»). Με τη χρήση του α' ενικού προσώπου («Σηκώθηκα», «ούτε τέχνη ξέρω») εισάγει τους δέκτες στον εσωτερικό του κόσμο αποκαλύπτοντας τη ροή των σκέψεων και των συναισθημάτων του. Παράλληλα η δύσθυμη ψυχολογική του κατάσταση αποτυπώνεται και μέσω της μεταφοράς «ζαρώνει η καρδιά μου» η οποία βοηθά τον δέκτη να οπτικοποιήσει το αδιέξοδο που βιώνει καθημερινά σε ένα γραφείο που νιώθει ξένο, εχθρικό. Ταυτόχρονα και σε συνδυασμό με τη μεταφορά «μπαγιάτικες φάτσες» το ύφος καθίσταται ζωντανό, παραστατικό, εικονοπλαστικό. Τέλος, η ειρωνεία «Οι αγαπητοί μου συνάδελφοι» αποδίδει εύστοχα την αποστροφή που νιώθει τόσο για το αντικείμενο της εργασίας του όσο και για το γενικότερο εργασιακό του περιβάλλον.

Καθεμιά προσωπική άποψη είναι αποδεκτή, αρκεί να είναι τεκμηριωμένη.

Δ.

Άρθρο

Δ1.

Τίτλος Σχολείο για δημιουργικούς ανθρώπους

Πρόλογος

Αφόρμηση από τα κείμενα 1 και 2. Τονισμός της αξίας της δημιουργικότητας του ατόμου. Αναφορά στα ζητούμενα.

Κυρίως Θέμα

1^ο ζητούμενο

Γιατί το σχολείο οφείλει να καλλιεργεί τη δημιουργικότητα;

Επειδή οφείλει να θέτει ως στόχο :

- την ολοκλήρωση της προσωπικότητας των μαθητών με ορθή σκέψη και όξυνση της κριτικής ικανότητας για την επίλυση των προβλημάτων στην καθημερινή ζωή.
- την κατάκτηση της αυτογνωσίας για την ορθή επιλογή σπουδών και επαγγελματικού αντικειμένου, ώστε να είναι ευτυχισμένο και επιτυχημένο το άτομο και ανταγωνιστικό στις απαιτήσεις της αγοράς εργασίας.
- την ικανότητα των μαθητών να συνειδητοποιούν την ανάγκη κοινωνικής συμμετοχής και να αξιοποιούν την εφευρετικότητά τους ως ενεργοί πολίτες στον κοινωνικό και πολιτικό βίο.
- την συμμετοχή των μαθητών σε δημιουργικές δραστηριότητες που προωθούν την επαφή με τη διαφορετικότητα με βάση τις αξίες ενός πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος.
- την ευπροσαρμοστικότητα και ευελιξία των ατόμων, ώστε να μπορούν να ανταποκριθούν σε ένα επαγγελματικό και κοινωνικό περιβάλλον, που είναι απαιτητικό και διαρκώς μεταβαλλόμενο.

2^ο ζητούμενο

Με ποιους τρόπους εσείς εκφράζετε τη δημιουργικότητά σας στην προσωπική σας ζωή;

- Ενασχόληση με καλλιτεχνικές δραστηριότητες που ανταποκρίνονται στις κλίσεις και τις δεξιότητες του ατόμου: Μουσική, χορός, ζωγραφική, φωτογραφία, θέατρο, δημιουργική γραφή, ποίηση.
- Συμμετοχή σε αθλητικές δραστηριότητες (ομαδικά ή ατομικά αθλήματα).
- Καινοτόμες δράσεις με εφευρετικές εφαρμογές στην τεχνολογία π.χ. ρομποτική, δημιουργία ιστοσελίδων.
- Συμμετοχή σε εθελοντικές δράσεις που έχουν αποδέκτες τον συνάνθρωπο, τα ζώα ή το φυσικό περιβάλλον.
- Μαγειρική, ζαχαροπλαστική.

Επίλογος : Ανακεφαλαιωτικός.

Σημείωση : Έχει διδαχθεί η συγκεκριμένη θεματική ενότητα με αναφορά στο κείμενο «Το δημιουργικό σχολείο» σελ. 18-19 ΒΙΒΛΙΟ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΚΥΚΛΩΝ, ΑΡΤΙΟ.